LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Ruokintalaitteiden sahauksessa tuli pieniä naarmuja, mutta jos ei tee itse, ei opi. TOIMINNANJOHTAJA ERKKI PENTINNIEMI, SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITON KYMEN PIIRI

Eräleiri on erilainen kesäleiri

Metsästysharrastus ei näytä ukkoutuvan, ainakaan Kymenlaaksossa. Leirillä opetellaan riistanpyyntiä ja haaveillaan isoista saalieläimistä.

JUHA TANHUA

Ampumista opetellaan kädestä pitäen. Taisto Heikkinen ohjaa mäntsälläläistä Krista Simolaa.

JAALA, KOUVOLA (MT)
Suomen Metsästäjäliiton Kymen piiri piti viime viikolla Jaalassa nuorille piirin 60-vuotisjuhlaleiriä, eikä mukaan mahtunut kuin 50 ensin ilmoittautunutta 9–14-vuotiasta. Kymmenkunta jäi rannalle.

Suosio johtuu piirin toiminnanjohtaja **Erkki Pentinniemen** mukaan siitä, että leireillä on ohjattua tekemistä, nuorten annetaan tehdä itse ja uutta opitaan paljon.

”Kaikki tulevat omasta halustaan, eikä Kymessä ole esimerkiksi metsästysvastaisia nuoria. Kerran kyllä kysyin kolmelta tytöltä, että miksi olivat tulleet leirille ja vastaus oli, että siksi kun täällä on poikia!”

Leiri oli pystytetty kestikartano Aurantolan mökkikylään Karijärven rannalle. Sen ohjelmassa oli muun muassa ammunnan opetusta aseilla ja jousipyssyillä, koirakoulutusta, kalastusta, ensiapua ja suunnistusta. Ei siis ihan tavallinen kesäleiri uimisineen ja makkaranpaistoineen, vaikka niitäkin on.

”On fileerattu 30 kiloa kirjolohta ja aina kun ongella jotakin saatu, opeteltu saaliin esikäsittelyä ja perkausta. Ruokintalaitteiden sahauksessa tuli pieniä naarmuja, mutta jos ei tee itse, ei opi”, Pentinniemi sanoo.

”Leirillä on niitä, joiden perhetaustasta löytyy metsästysharrastus ja niitä, joilla kokemusta ei juurikaan ole”, leirinjohtaja ja Jaalan metsästysseuran puheenjohtaja **Anu Pentinniemi** kertoo.

Metsästyskortti leiriltä

Kuusankoskelainen **Oskari Vikman**, 12, on ollut metsällä isän kanssa ja hänellä on jo metsästyskortti. Leirin koirakoulutuspäivä opetti, että kotona lemmikki riehuu, mutta metsästyskoira ei. Täällä häntä innosti eniten ampuminen.

”Luodikolla, ilmakiväärillä, pienoiskiväärillä ja haulikolla ammuin. Metsästäminen on kivaa, kun saa tehtyä hyvää ruokaa. En ole ampunut vielä elävää eläintä, kun ei ole tullut paikkaa. Mutta sorsia ja jäniksiä saattaisin ampua, ja isompana karhuja ja hirviä.”

Myös imatralainen 11-vuotias **Totti Kiisseli** on jo hakenut tuntumaa isän kanssa jänis- ja hirvijahdissa.

”Minua kiinnostaa kaikki metsästys- ja kalastusaiheinen!”

Leirillä tuli suoritettua monen muun tavoin metsästyskortti ja isälle piti tietenkin soittaa heti.

”Syksyllä menen ampumakokeeseen ja sitten hirvijahtiin.”

Kiinnostaa teinityttöäkin

Leirin erikoisuutena voisi pitää teinityttöjä, sillä metsästys lienee harvinaisemmasta päästä 13-vuotiaiden kiinnostuksen kohteina.

”Olen vähän tällainen poikatyttö. En jaksa laittaa kahta tuntia itseäni, jos menen jonnekin”, iittiläinen **Janina Kivistö**, 13, kertoo.

Metsästyskortti ja ampumakoe ovat suoritettu, ja oman aseen Kivistö sai synttärilahjaksi.

”Se on äidin nimissä.”

Kivistö kertoo olevansa leirillä toista kertaa metsästyksen, taitojen, kokemuksen ja samanhenkisten ihmisten vuoksi, ei poikien. Paitsi että nyt hän sai houkuteltua mukaansa 15-vuotiaan **Jesse**-serkkunsa.

Syksyllä Kivistö suuntaa hirvijahtiin.

”Kyllä se sieltä tulee, olen ihan varma! Mutta hiukan vaikeutta tuo se, että Iitissä ei saa ampua yli viisipiikkistä, mutta 13-piikkisen saa.”

Muut harrastajat auttavat

Erkki Pentinniemen mukaan monipuolinen eräleiri onnistuu vain yhteistyökumppaneiden avulla: vaihtuvina vetäjinä on paikallisten vapaa-ajan kalastajien, jousiampujien ja metsästyskoirajärjestöjen edustajia.

Jousilla on tähdätty kauriiden, villisikojen ja koppeloiden kuvia.

”Ja ilman isosia tästä ei tulisi mitään eikä harrastuksella olisi jatkuvuutta, jos ikätilastoja katsot.”

Isoset auttavat ohjelmassa ja muonituksessa. Vaikka eräleirillä ollaan, sivistystä ei unohdeta.

”Vanhemmat ovat tyytyväisiä, kun lapsi riisuu kotiin mennessään kengät ja hatun ennen kuin istuu ruokapöytään.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

”Isompana ammun ehkä hirviä ja karhuja”, tuumi Oskari Vikman, 12, leirin hirviradalla. Hänellä on jo metsästyskortti.

Leirinjohtaja Anu Pentinniemi (vas.) ja Kaija Heikkinen jakavat ruokaa Totti Kiisselille (edessä) ja Janina Kivistölle.

Santeri Saarinen, 13, poistuu luodikkoradalta.

» Kaikki tulevat omasta halustaan, eikä Kymessä ole esimerkiksi metsästysvastaisia nuoria.«

ERKKI PENTINIEMI

RAKENNUSTEEMA

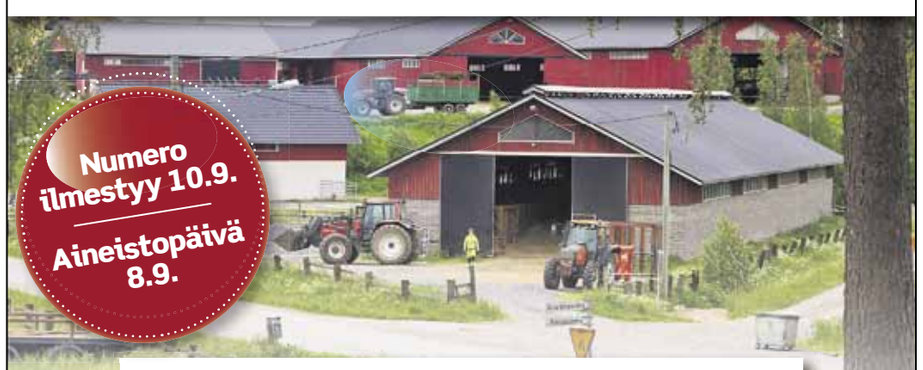

Numero ilmestyy 10.9.
Aineistopäivä 8.9.

10.9.2014 RAKENNUSTEEMA

- Maatilarakentaminen
- Bioenergia
- Rahoitus
- Eristysratkaisut

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa Rakennusteema-numerosta!

Aineistopäivä 8.9.2014
Aineistot sähköpostilla:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

maaseuduntulevaisuus.fi Rakennusteema 10.9.2014 Painosmäärä 86 000 kpl

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 319 000 (KMT 2013)
Levikki 80 754 (LT 2013)

Metaanipaine saattoi räjäyttää Siperian mystisen kraatteriin

Siperiassa sijaitsevan Jamalin niemimaan kamaraan ilmestynyt kraatteri ihmetyttää tutkijoita. Kesällä tehdyllä helikopterilennolla maassa havaittiin läpimitaltaan yli 60-metrinen reikä, jonka reunoille oli purskahtanut suuri määrä maata.

Paikalta ei löytynyt palamisen jälkiä, mikä sulki pois räjähdyksen. Paikalliset asukkaat kertoivat havainneensa valonvälähdyksiä, mikä sai jotkut epäilemään jopa avaruusolioiden vierailua.

Ryhmäpäällikkö **Tuomas Laurila** Ilmatieteen laitokselta arvelee kraatterin syyksi metaanikaasun purkauksen. Arviota puoltaa kraatterin sijainti alueella, jossa maaperään kertyy metaania. Lisäksi ikiroudan sulaminen muuttaa maaperän rakennetta.

”Mahdolliset valonvälähdykset voivat selittyä ilmaan purkautuneen metaanin myöhemmällä syttymisellä.”

Laurilan mukaan maaperään purkautunut kaasu on jäänyt loukkuun saven tai muun tiiviin maakerroksen alle. Lopulta kansi on rikkoutunut joko paineen tai kannen päällä olleen jään sulamisen takia.

ITAR-TASS PHOTO/LEHTIKUVA

Kuopan reunalle sinkoutunut maa todistaa kovasta paineesta seurannutta rajua purkausta.

Metaanilähteet aktivoituvat

Pohjoisten alueiden lämpeneminen voi muuttaa monin tavoin metaanilähteiden ja -nielujen toimintaa. Muutoksista on vaikea pitää lukua, sillä harvaan asutuilla alueilla ole aina tietoa ”normaalista” tilanteesta.

Ilmakehän metaanipitoisuus tasapainottui 1990-luvun puolivälissä ja pysyi samalla tasolla vuoteen 2007 asti. Tämän jälkeen pitoisuus lähti uudeellen kasvuun. Nyt metaania on ilmakehässä 1,8 miljoonasosaa (pmm).

Esiteollisena aikana pitoisuus pysyi vakaasti 0,75 pmm:n tienoilla.

Rajut purkaukset voivat kasvattaa metaanin pitoisuutta ilmakehässä, kun merivesi tai maan päällä olevat kasvit ja mikrobit eivät ehdi siepata ainetta ennen tämän pääsyä ilmaan.

Merkittävät yksittäiset päästöt näkyvät mittauksissa, joita tehdään useissa pisteissä pohjoisilla alueilla. Järjestelmällinen seuranta edellyttää usein kansainvälistä yhteistyötä.

Laurilan mukaan poliittiset jännitteet eivät ole perinteisesti juuri näkyneet tutkijayhteisössä. Toiminta edellyttää kuitenkin viranomaisilta anottavia lupia, joiden järjestyminen ei ainakaan helpotu poliittisen lämpötilan noustessa.

HEIKKI JAAKKOLA

Kemiöläiskallio repesi helteessä

Pitkä hellejakso oli liikaa jopa suomalaiselle peruskalliolle, joka repeili lämmön vaikutuksesta, kertoo Geologian tutkimuskeskus tiedotteessaan.

Erikoinen luonnonilmiö havaittiin 27.7. noin kello 15 alkaen Dragsfjärdin ulkosaaristossa, Långörenin saarella Kemiössä. Saaren kesäasukkaat kuulivat syvältä silokalliosta paukahtelua noin 2–5 sekunnin välein. Erittäin voimakkaiden paukahdusten yhteydessä kuului ritinää.

”Kallio repesi silmiemme edessä. Kallioon muodostui sillä hetkellä noin neljän metrin pituinen pikkuinen repeämä, jonka reunasta irtosi pieniä kallionpalasia. Repeäminen jatkui ja kalliosta nousi pieni siivu, helma, noin kahden sentin korkeudelle. Paukahtelu, jyrähtely ja ritinä loppuivat pikkuhiljaa. Seisoimme paikalla arviolta noin 15 minuuttia, jonka jälkeen ajattelimme halkeilun loppuneen”, **Aleksei Sarpaneva** kertoo.

Kun perheen poika **Anton** meni noin tuntia myöhemmin katsomaan kalliota, kuului kova pamahdus ja noin kämmenen kokoinen kivi lensi metrin korkeudelle. Samalla silokallion paksumpi osa halkesi. Kokonaisuudessaan tapahtuma kesti noin kaksi tuntia.

Tapaus kiinnosti myös Geologian tutkimuskeskuksen tutkijoita, jotka kävivät paikan päällä tutustumassa kallioon.

”Kyse ei ollut syvälle ulottuvasta uudesta siirroksesta, kuten ensin arvelimme, eikä tapahtuman aikaan rekisteröity siirroksiin aina liittyvää seismistä aktiivisuutta Lounais-Suomessa. Kartoitimme noin kahden aarin alueelta kahdeksan uutta rakoa”, kertoo tutkimusjohtaja **Pekka Nurmi**.

» Vastaavaa äkillistä ja äänekästä kallion rakoilua ei ole aiemmin havainnoitu Suomessa.«

PEKKA NURMI

Nurmen mukaan kyseessä näyttää olevan kiven pinnallinen rakoilu eli niin sanottu exfoliaatio.

”Siihen ovat vaikuttaneet kallion voimakkaan jännitystilan muuttuminen pitkäaikaisen eroosion ja ehkä jääkauden jälkeisen maankohoamisen vaikutuksesta. Tapahtuman on ehkä laukaissut kiven lämpölaajeneminen pitkän hellejakson seurauksena.”

Nurmen mukaan myös viikko- ja toistuneet viileän meriveden ja toisaalta auringon paahteen aiheuttamat voimakkaat lämpötilavaihtelut ovat voineet vaikuttaa asiaan, ja nämä ovat yhdessä johtaneet kiven äkilliseen murtumiseen.

”Vastaavaa äkillistä ja äänekästä kallion rakoilua ei ole aiemmin havainnoitu Suomessa emmekä ole vielä kirjallisuudestakaan vastaavaa tapausta löytäneet, vaikkakin exfoliaatio on sinänsä melko tavallista”, Nurmi kertoo.

Saaren kivet ovat alun perin syntyneet noin 15 kilometrin syvyydellä yli 1 800 miljoonaa vuotta sitten. Jääkauden jälkeen maa on noussut Saaristomerellä 400 metriä ja kohoaa neljä millimetriä vuodessa.

MT